

Vergaderjaar 2013–2014

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 801

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 september 2014

Tijdens het Algemeen Overleg Extra Landbouw- en Visserijraad dat op 2 september jongstleden plaatsvond, heb ik uw Kamer toegezegd een vergelijking te zullen toesturen tussen de steunmaatregelen zoals die tijdens de EHEC-crisis in 2011 golden en de naar aanleiding van de Russische boycot getroffen steunmaatregelen voor groenten en fruit. Met deze brief voldoe ik aan deze toezegging. De uitvoeringsregeling voor de bijzondere Europese steunmaatregelen naar aanleiding van de Russische boycot en het besluit ter vaststelling van de maximale steunbedragen staan vandaag in de Staatscourant en zijn als bijlagen bijgevoegd¹.

Steunmaatregelen naar aanleiding van EHEC-crisis

Tijdens de EHEC-crisis golden er, op grond van verordening (EU) nr. 585/2011, steunmaatregelen. Deze hadden betrekking op groenten en fruit. De facto ging het om tomaten, paprika's, komkommers, courgettes, sla en andijvie. In het kader van deze steunmaatregelen konden producten uit de markt genomen, groen geoogst en niet geoogst worden. Producten die uit de markt genomen werden, konden in Nederland worden bestemd voor afvalverwerking en vervoeding door veehouders.

De vergoedingen voor deze maatregelen bestonden uit twee componenten. Leden van producentenorganisaties konden aanspraak maken op beide componenten, niet-leden alleen op de tweede.

1. Een vergoeding vanuit de reguliere interventieregeling in de GMO groenten en fruit (actiefonds). Deze gold alleen voor leden van producentenorganisaties. De financiering vond voor 50% door de EU en voor 50% door de producentenorganisaties plaats.
2. Een vergoeding voor buitengewone maatregelen (uit markt nemen, groen oogsten, niet oogsten) voor zowel leden als niet-leden van producentenorganisaties. Deze werd voor 100% door de EU gefinancierd.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Voor het groen oogsten en niet oogsten van producten stelden de lidstaten hectarebedragen vast op basis van de door de Commissie vastgestelde vergoedingen voor uit de markt nemen. Voor het noodfonds was € 227 miljoen beschikbaar uit onderuitputting van het reguliere marktordeningsbudget van de Europese Commissie.

Steunmaatregelen groenten en fruit naar aanleiding van boycot

De huidige situatie is een andere dan tijdens de EHEC-crisis. De Russische boycot heeft bredere effecten dan die op de groenten- en fruitsector alleen. Om die reden heeft de Commissie, behalve voor groenten en fruit, ook voor zuivelproducten bijzondere steunmaatregelen afgekondigd. De Commissie heeft aangegeven de marktsituatie in andere sectoren, zoals varkensvlees, nauwgezet te zullen monitoren.

Met betrekking tot groenten en fruit heeft de Europese Commissie op 29 augustus 2014 tijdelijke buitengewone steunmaatregelen vastgesteld (bij verordening (EU) nr. 932/2014) voor tomaten, wortelen, kool, paprika's, bloemkool en broccoli, komkommers en augurken, paddenstoelen, appels, peren, pruimen, zacht fruit, druiven voor tafelgebruik en kiwi's naar aanleiding van het Russische importverbod op EU-landbouwproducten. Er is € 125 miljoen beschikbaar voor EU-steun onder deze regeling, waarvan € 82 miljoen voor appels en peren en de overige middelen voor de overige producten. In deze situatie is alleen een vergoeding voor buitengewone maatregelen mogelijk. Cumulatie met vergoedingen vanuit de reguliere interventieregeling is op basis van genoemde verordening (EU) nr. 932/2014 niet mogelijk, in tegenstelling tot de verordening die gold ten tijde van de EHEC-crisis. Het budget voor de buitengewone steunmaatregelen komt opnieuw uit onderuitputting van het reguliere marktordeningsbudget. Het crisisfonds is nog ongemoeid gelaten.

Op basis hiervan maken telers aanspraak op de volgende vergoedingen:

- Zowel leden als niet-leden van producentenorganisaties komen in aanmerking voor uit de markt nemen met gratis uitreiking (dat wil zeggen: afvoer naar een voedselbank) tegen een 100% door de EU gefinancierde vergoeding ter hoogte van het door de Europese Commissie bepaalde maximum steunbedrag. Daarnaast komen zij in aanmerking voor, eveneens 100% door de EU gefinancierde, forfaitaire vergoedingen voor sorteren, verpakken en transport².
- Zowel leden als niet-leden komen in aanmerking voor een vergoeding voor uit de markt nemen met andere bestemmingen dan gratis uitreiking (te weten: afvalverwerking of veevoer). Voor leden van producentenorganisaties geldt dat de EU 75% van het door de Europese Commissie bepaalde maximumsteunbedrag financiert; de producentenorganisaties betaalt de overige 25%. Voor niet-leden financiert de EU 50% van het maximumsteunbedrag.

Voor niet oogsten en groen oogsten geldt dat de maximumsteunbedragen uit verordening (EU) nr. 932/2014 door de lidstaten wordt omgerekend naar een hectarebedrag.

Vergelijking huidige steunmaatregelen en steunmaatregelen EHEC-crisis

Onderstaande tabellen lichten de verschillen tussen de huidige steunmaatregelen en die onder de EHEC-crisis toe.

² Op basis van artikel 81 en 82 van verordening (EU) nr. 543/2011.

Tabel 1 Vergoedingensystematiek steunmaatregelen tijdens Russische boycot versus tijdens EHEC-crisis

	Russische boycot		EHEC-crisis
	Financiering	Extra vergoeding	Financiering
Lid PO andere bestemming	Buitengewoon: 75% EU / 25% PO	N.v.t.	Regulier: 50% EU/50% PO Buitengewoon: 100% EU
Niet-lid PO – andere bestemming	Buitengewoon: 50% EU / 0% PO	N.v.t.	Regulier: 0% Buitengewoon: 100% EU
Lid PO – gratis uitreiking	Buitengewoon: 100% EU	Sorteer-, verpakkings- en transportkosten	Niet toegepast
Niet-lid PO – gratis uitreiking	Buitengewoon: 100% EU	Sorteer-, verpakkings- en transportkosten	Niet toegepast

Tabel 2 Maximale steunbedragen uit de markt genomen producten

	Russische boycot	EHEC-crisis	
	Bijzonder (€ / 100 kg)	Regulier (€ / 100 kg)	Bijzonder (€ / 100 kg)
Tomaat	18,30	7,25	33,2
Paprika	30	35,6	44,4
Komkommer	16	19,20	24
Courgette	–	23,60	29,60
Sla/andijvie	–	31,00	38,90

De maximale steunbedragen lagen tijdens de EHEC-crisis hoger dan nu. De EHEC-crisis brak namelijk uit op een eerder moment in het seizoen voor glasgroenten. De marktprijzen lager daardoor op een hoger niveau. De Europese Commissie heeft daar bij het vaststelling van de steunbedragen rekening mee gehouden.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
S.A.M. Dijksma